

תקעו

מתקופת

גיליון פרשת תרומה | ל' שבט | מספר 2

303

זמני כניסת ויציאת שבת

כניסת שבת: 17:06

יציאת שבת: 18:14

יציאת שבת ר"ת: 18:54

שו"ת סעודת פורים

הרב בן ציון מוצפי שליט"א

שאלה: לכבוד הרב שלום רב, האם סעודת פורים לפני חצות היום זה מנהג או הלכה? תשובה: לפי דברי עטרת ראשינו רבנו האריז"ל יש לקיים את הסעודה קודם חצות.

ואתה מרוויח בכך שהאור של נשמות הקדושות של מרדכי ואסתר מאירות ומשפיעות עלינו כל היום כולו. זה טוב, כדאי, מומלץ, ומשתלם.

שאלה: שלום לכבוד הרב מדוע מה שקובע לעניין מצוות הפורים זה עמוד השחר ולא השקיעה?

תשובה: כי יום זה מעלות השחר.

שאלה: שלום לכבוד הרב האם מותר בפורים לעבוד?

תשובה: מעיקר ההלכה מותר. אלא שאין בו סימן ברכה. אמנם עבודה השייכת לאותו יום כגון מכירת מצרכים מזון מתנות ומשלוחי מנות מותר. אך רק חצי יום, כדי לקיים שמחת הפורים עם בני המשפחה.

שאלה: לכבוד הרב במגילה שלי כתוב "לקיים" (ט, לא) "ומשלוח מנות" (ט, כב) להשמיד להרוג ולאבד (ח, יא) ובמגילה אחרת ראיתי שכתוב "לקיים" ומשלח מנות ולהרוג ולאבד מהי הגירסה הנכונה? תשובה: אל תשנה את המגילה.

שאלה: שלום לכבוד הרב ראיתי שהרב כתב בחשיבות סעודת פורים עם בשר לפני חצות בישיבה עושים את הסעודה הבשרית לאחר חצות האם אפשרי לאכול בבוקר פיתה עם נקניק ומעט יין (בחדר לבד ללא רעש)?

תשובה: בהחלט כן, ותבוא עליך הברכה. שאלה: שלום לכבוד הרב היקר, האם לגבי סעודת פורים לאחר שחרית אפשר לצאת ידי חובה בין והסעודה חלבי? (כמובן כולל פת) ולאחר חצות מוזמן לסעודה בשרית

תשובה: לדעת רבנו האריז"ל הסועד קודם חצות היום בשר ויין מתברך בכל הברכות.

האמנות הפלסטית והנראית לסוגיה, הן בתנ"ך והן בדברי חז"ל. היופי האסטטי ניתן לבני יפת. "יפת א-להים ליפת וישכון באהלי שם" - "יפיפותו של יפת באהלי שם". האמנות היחידה שאנו מוצאים בתנ"ך היא המוסיקה: נגינתו של דוד, נגינתם של בני הנביאים, כלי השיר שבספר תהילים, שירת הלוויים ועוד. ניכר הדבר כי יש הסתייגות מן האמנות המוחשית, הנראית, ולעומתה מתפתחת האמנות הנשמעת והנקראת. והנה, דווקא בבית המקדש מתהפכים הדברים. עשיית צלם ודמות, שנאסרה בחומרה בכל מקום אחר, הופכת להיות מצוה בעשיית הכרובים שעל ארון העדות. (ויחד עם זאת, מוצנעים הם בתוך קודש הקודשים לבל תראה אותם עין אדם...). על המנורה - המיועדת לאור המאפשר את הראייה - נאמר: "וראה ועשה, כתבניתם אשר אתה מראה". גם מצוות העלייה לרגל היא "לידאות את פני ה'". צריכים אנו לומר כי בית המקדש הוא המקום שבו מתמקדת ההתמודדות עם האמנות האלילית. והדבר בא לידי ביטוי בשתי נקודות: א. האמנות האלילית מנסה להמחיש את הבורא עצמו בכך שהיא נותנת לו צלם ודמות. אמנות המקדש, לעומתה, לא באה אלא להציג סמלים מופשטים המבטאים רעיונות, ולא מנסים, חלילה, לתת איזושהי דמות לקב"ה עצמו. ב. האמנות האלילית היא חופשית וספונטנית; ובכך היא נותנת ביטוי לנקודת המבט של האדם, כיצד הוא תופס את הבורא במושגים האנושיים הקטנים שלו. אמנות המקדש, לעומתה, היא מודרכת ע"י הקב"ה. לא האדם מצמצם את הרעיונות הא-להיים המופשטים אל מערכת המושגים שלו. להיפך, הוא נושא את עיניו כלפי מעלה, ושומע כיצד הקב"ה הוא שמדריך אותו איך לבטא את אותם רעיונות. לא האדם מוריד את הא-להים אל תפיסתו הקטנה אלא הקב"ה הוא ה"יורד" אל האדם. על כן נטעוה משה במעשה המנורה: "וראה ועשה, כתבניתם אשר אתה מראה בהר" - במדוייק.

שבת שלום ומבורך!

דבר תורה לפרשת תרומה

הרב עוזיאל אריאל שליט"א

תקחו את תרומתי

שלוש פעמים מופיעה המילה "תרומה" בתחילת הפרשה. גם שלוש פעמים מופיע שם הפועל "לקוח": דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה. מאת כל איש אשר ידבנו ליבו תקחו את תרומתי. וזאת התרומה אשר תקחו מאיתם. תמוה הוא הדבר מן הבחינה הלשונית. תרומה אין לוקחים. תרומה - נותנים "כל איש אשר ידבנו ליבו". אך דומה כי יש תרומה ויש תרומה. יש מי שמרגיש שהוא נותן תרומה. הוא העשיר, הוא בעל האמצעים, הוא הנדיב וטוב הלב. והוא המואיל ברוב טובו להעניק מכספו לדל. יש כאן נדיבות. יש כאן רצון טוב. יש כאן התעוררות ספונטנית ראויה לשבח. אבל גם שביעות רצון עצמית יש כאן. גם התנשאות עלולה לבוא מכאן. ולעומתו יש מי שמרגיש שלוקחים ממנו את התרומה. לא רצון טוב יש בזה כי אם תשלום מס. לא סיפוק עצמי יש בזה כי אם פריעת חוב. ענווה והרכנת ראש יש כאן בפני מי שכל הכסף וכל הזהב - שלו הם. דו-ערכיות רבה יש בתרומה זו של המשכן. מצד אחד - "כל איש אשר ידבנו ליבו", במלוא ערכם של הלב החם והרצון הטוב האישיים. ומצד שני "תקחו את תרומתי", בהכרה כי אך משלו אנו נותנים לו, ולא לנו להחזיק טובה לעצמנו על כך שממלאים אנו את חובתנו. ואף הקב"ה מחזיר לנו באותה מטבע ואומר לנו: "כי לקח טוב נתתי לכם, תורתי אל תעזבו". תורה זו שאני נותן לכם, לא רק בחסד קיבלתם אותה, אלא גם בזכות אתם לוקחים אותה.

האמנות היהודית

(תשנ"ט) פרשות אלו, מ"תרומה" ועד "פקודיי", מפגישות אותנו לראשונה עם האמנות היהודית: ידיעות המשכן והפרוכות, העשויות מעשה חושב ומעשה רוקם; הכלים, ובראשם מנורת הזהב - כולם הם מעשה אמנות. מעניין הדבר, שחוץ מאשר בבית המקדש, אין אנו מוצאים התייחסות חיובית אל

תקציר: אבנר, יליד חיפה, גדל בבית אקדמי. בגיל 16 סיים את הברגרות ונחשף למחלקת מודיעין סודית, המתמקדת בהצפנות. הוא הובשר לשתוק ולשמור על סודיות, ועבד בבונקר עם צוותים מבוגרים.

מסביבי ישבו אנשים מלומדים בני 50, 60, אשר לא התביישו להתייעץ עם התיכונים הירוק, שעוד אין לו אפילו חתימת שפם. ההורים שלי היו מאד גאים בעובדה שבנם התיכונים אומנם לא מגוייס, אבל המדינה וצה"ל נור ההיתוך הציוני, כבר משתמשים בשירותיו המופלגים וכשרונותיו המפתיעים. נו, סוף כל סוף הגאון שלהם הולך כנראה להיות חוקר מספר אחד של תחום חשאי שמאד מאד נחוץ למדינה. הנה כי כן, גדלתי - כפי שהבנת - בבית חילוני לחלוטין שההשכלה האקדמית הם נר לרגליו. אבא סיפר לי על אביו ניצול שואה שמת בגיל צעיר, ושמר קצת מסורת. אמא באה מארה"ב דור שני או שלישי למתירנות של העולם המערבי החף מאמונה, כך שעד שיחרורי מצה"ל בגיל 26, לא היתה לי שום הכרות עם בורא עולם, או מישהו מנציגיו. נדבר על כך בהמשך. בגיל 18 אני מתגייס באופן רשמי לחיל המודיעין, למרות שבמשך שנה וחצי שהיתי שם ונכנסתי לעובי הקורה, אותה קורה חשאית הטמונה עמוק עמוק מאין רואים, וכבר הבנת מדוע. את דרגות הקצונה קיבלתי במתנה, ממש כך. לצבא לא השתלם לשלוח אותי לקורס קצינים, לרוץ על גבעות ולירות ברובים מיושנים. למה? כי כל דקה של עבודה במחלקת מחקר ופיתוח, וכל שעה של שמירת קשר עלום עם תאים מודיעיניים בכל מיני פינות בגלובוס, היו שוות לצבא מליונים. הו, הו, כן כן, היתה לנו סוג של גאוות יחידה שאין כמעט לאף יחידה בצה"ל. כל מי שידע במה מדובר הבין שמדובר בצוות מבריק, שמור, אשר דברים שהוא יודע אפילו ראש הממשלה והרמטכ"ל בקושי יודעים. האמת היא שמאחר ולמדנו לשתוק, הסתובבנו לרוב עם בגדי אזרח, או עם מדי צה"ל ירוקים, ולא עשינו רושם על איש. כששאלו אותנו היכן אתם משרתים ענינו "במודיעין". זה הספיק, כי ישנן גם רמות פחות מסוגות בחיל העלום הזה, ואף אחד לא העלה בדעתו שאני איזה אגרויסע בעל תפקיד חשוב. אחרי ארבע שנים נשהגיע מועד השחרור שלי, הגיע למשרדי קצין מודיעין ראשי, בדרגת אלוף והזמין עבורנו שני כוסות קפה. "אתה בטח מבין למה אני נאן?" הוא שאל. לאמיתו של דבר בגיל 22 אחרי שנת שרות קבע, הרגשתי מיאוס מן הצבא והמודיעין, ורציתי חופש. שאפתי לנשום אוויר חופשי יותר, לא חנוק, לא הדוק, לא נזה שמחזיק אותך במין מתח תמידי. **המשך שבוע הבא...**

מילתא דיבדיחותא

1. בסיום השיעור היומי, פנה התלמיד לרבו בשאלה: זה עתה למדנו שאין בן דוד בא עד שתכלה הפרוטה מן הכיס. משמע שבזה תלוי ביאת המשיח. במקום אחר נאמר כי ביאת המשיח תלוי בזכות נשים צדקניות. ענה לו המלמד, תלמידי היקר, שתגדל תבין שאין כאן סתירה: "בזכות נשים צדקניות - תכלה הפרוטה מהכיס" ... 2. בחור בישיבה התחיל לשיר ולשמוח ולרקוד, לקיים מאמר חז"ל "משנכנס אדר מרבין בשמחה", הראש ישיבה רואה אותו ומזדעזע: "לשמחה זו מה עושה?", עונה לו הבחור: "משנכנס אדר מרבין בשמחה", עונה הראש ישיבה אצלינו עיקר שמחה היא שמחת התורה לכן יש להרבות בתורה, הבחור שמר את הדבר, נשהגיע אביו לביקור, פתח הבחור את הגמרא הכי גדולה בישיבה והתחיל להתנדנד בדביקות עם הסטנדר וללמוד בקול רם, ראה אותו הראש ישיבה ושאל: "מה יום מיומים שנהיה רציני ומתמיד?" ענה לו הבחור: לקיים מאמר חז"ל: "משנכנס אב ממעטין בשמחה". 3. שאלו את התרנגולות - איפה הייתן מעדיפות להתגורר? ענו התרנגולות: "בכפר בסין, שם התרנגולות חופשיות מטילות ביצים בשדה והסינים צמחוניים". שאלו את הפרות - איפה הייתן מעדיפות לחיות? ענו: "בהודו, שם הפרה קדושה מתרחצות בנהר רובצות היכן שהן רוצות ולא מובלות לשחיטה". שאלו את החמור - היכן אתה מעדיף לחיות? ענה: במדינת ישראל! ישראל מדינה דמוקרטית וחופשית וכל חמור יכול להיות מנהיג. 4. נשיא ארה"ב ושר הביטחון נשיא מדינת ארה"ב ושר הביטחון יושבים בבית מרזיח. לפתע נכנס בחור ושואל את המוזג: "תגידי, אלו לא הנשיא ושר הביטחון?" המוזג עונה: "וואלה, כן". הבחור פונה אליהם: "שלום עליכם, מה אתם עושים?". הנשיא עונה: "אנחנו מתכננים את מלחמת העולם השלישית". הבחור המופתע שואל: "נו, ומה הולך לקרות?". הנשיא עונה: "ובכן, אנחנו הולכים להרוג 141 מיליון ערבים ורוכב אופניים". הבחור משתומם: "רוכב אופניים?!" הנשיא פונה לשר הביטחון ואומר: "אתה רואה? א מרתי לך שלאף אחד לא יהיה אנפת מ-141 מיליון ערבים". 5. שני טיפשים שוכבים על הדשא בלילה. האחד שואל: "תגידי איזה מקום יותר קרוב לונדון, או הירח?" עונה השני: "ברור שהירח...! למה אתה רואה מפה את לונדון?!". 6. בעקבות חוק השקיות נשאלו מס' שאלות הלכתיות: א. האם ניתן לתת שקיות ב"ויברן דוד?" ב. האם ניתן לומר: "תרמתי שקית ונושעתי?"

חידה בAI

איזה פסוק מסתתר בצירוף?

תשובה משבוע שעבר: שביעית

ניתן לענות בקו החודש 0774017049 שלוחה 121

תהילים כל שבת בבית הכנסת רבי עמרם בן דיואן רח' השבעה 199 כנען צפת בשעה 15:00

הוקדי חלוקה בבתי כנסת:

קבלה, בן דיואן, צעירים, היכל לוי יצחק, שם ועבר, זידיטשוב, משכן נתן, אסולין, שבת אחים, שבעת הבנים, לוי אשכול, תורת משה אמת, חבד שזר, בני עקיבא, בבא סאלי, חיי טייב, אש קודש, אור החיים, שערי ציון, מה עם הדרום, העיר העתיקה, איביקור, מנחם בגין, ועוד????? מה עם בית הכנסת שלך????? להפצה במקום אזורכם: 0533715536

יו"ל ע"י: ארגון תקעו | עריכה: אלישמע ציון

לשליחת מאמרים, הארות והערות:

elishama451@gmail.com

להפצה: 0533715536 | קו החודש 0774017049

העלון לרפואת:

ינון יאיר בן מרים

במהרה ביהנו אמן!

להקדשת העלון: 0533715536

העלון לזכות:

יוסף יצחק נתנאל

בן דבורה

לכל הברכות

להקדשת העלון:

0533715536